



## G O D I Š N J I P R O G R A M

ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA  
I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE NA  
PODRUČJU ŠIBENSKO - KNINSKE ŽUPANIJE ZA

2012. GODINU

JAVNA USTANOVA ZA  
UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PODRUČJIMA I  
DRUGIM ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA  
NA PODRUČJU ŠIBENSKO - KNINSKE ŽUPANIJE

Br: 359/3-2011  
Šibenik, 05. prosinca 2011.

Na temelju članka 76. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05, 139/08, 57/11) te članka 16. Statuta Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Šibensko-kninske županije Upravno vijeće na 23.sjednici održanoj dana 13. listopada 2011. razmotriло je i donijelo

## **G O D I Š N J I   P R O G R A M**

### **ZAŠTITE, ODRŽAVANJA, OČUVANJA, PROMICANJA I KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH DIJELOVA PRIRODE NA PODRUČJU ŠIBENSKO- KNINSKE ŽUPANIJE**

#### **ZA 2012.GODINU**

Programom se obuhvaća pet osnovnih djelatnosti Javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Šibensko-kninske županije, i to:

- zaštita;
- održavanje;
- očuvanje;
- promicanje;
- korištenje.

## **UVOD**

Prema odredbama Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11) Javna ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i drugim zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Šibensko-kninske županije (u dalnjem tekstu: Javna ustanova) skrbi o svim zaštićenim prirodnim područjima, osim kategorija nacionalnih parkova i parkova prirode.

Zaštita prirode obavlja se sukladno Godišnjem programu zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih dijelova prirode kojeg donosi Upravno vijeće Javne ustanove uz suglasnost Župana prema odredbama Zakona o zaštiti prirode (N.N. 70/05 članak 76. stavak 3. i 139/08 članak 20.).

Opći cilj programa jest upravljanje, zaštita, skrb, praćenje stanja te promicanje zaštićenih dijelova prirode i dijela Nacionalne ekološke mreže na području Šibensko - kninske županije, dok su posebni ciljevi sljedeći:

- utvrđivanje i praćenje stanja u prirodi,
- educiranje i upoznavanje javnosti s načinom djelovanja Javne ustanove,
- priprema dokumenata za upravljanje prirodnim vrijednostima.

Ustanova skrbi o 9 lokaliteta:

### **1. Spomenici prirode:**

- a) STARA STRAŽA - geološki
- b) CETINA – VRELA - hidrološki

### **2. Značajni krajobrazi:**

- a) KRKA KRAJOLIK donji tok
- b) KRKA KRAJOLIK gornji tok
- c) ŽUTSKO – SITSKA OTOČNA SKUPINA
- d) KANAL – LUKA u Šibeniku
- e) GVOZDENOVKO - KAMENAR
- f) VODENI TOK I KANJON ČIKOLE
- g) RIJEKA KRČIĆ

Osim ovih lokaliteta Javna ustanova skrbi i o slijedećim lokalitetima unutar ekološke mreže:

**Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove (veća područja):**

#HR5000028	Dinara
#HR3000419	J. Molat-Dugi-Kornat-Murter-Pašman-Ugljan-Rivanj-Sestrunj-Molat
HR2000917	Krčić
HR3000087	Morinjski zaljev
#HR2000922	Svilaja
#HR2000923	Paško polje
#HR2000924	Suho polje
HR2000925	Cetina - vrela
#HR2000919	Čikola - kanjon
#HR2001050	Murter
#HR2001067	Butižnica
#HR2001068	Radiljevac
HR2000920	Kanjon Guduče
#HR3000171	Ušće Krke
#HR2001019	Prokljansko jezero
#HR3000081	Rončić
#HR3000082	V. i M. Skala
#HR3000086	Uvala Makirina
#HR3000088	Uvala Grebaštica
#HR3000089	Uvale oko rta Ploča
#HR3000090	Uvala Stivančica
#HR3000091	Uvala Tijašnica
#HR3000092	Blitvenica
#HR3000177	Zmajevo oko
#HR3000437	Sedlo - podmorje
#HR3000438	Kosmerka - Prokladnica - Vrtlac - Babuljak - podmorje
#HR3000439	Uvale Tratinska i Balun
#HR3000440	Žirje - Kabal
#HR3000441	Kaprije
#HR3000442	Kakanski kanal
#HR3000443	Tetovišnjak - podmorje
#HR3000444	Kukuljari
#HR3000445	Murterski kanal
HR2001136	Koridor za morske kornjače

**Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove (manji – točkasti lokaliteti)**

#HR3000414	Zmajevo uho
#HR3000319	Jama Gradina
#HR2000526	Oštrica - Šibenik
#HR2000129	Stražbenica špilja
HR2000743	Šibenik - Zablaće
#HR3000321	Mandalina špilja
HR2000744	Šibenik - Solaris
#HR3000316	Vodena jama (o. Kukuljar)
#HR3000320	Jama pod Orljakom
#HR2000132	Škarin Samograd

#HR3000317	Jama Nozdarica
#HR2000167	Špilja Tradanj
#HR2000788	Uvala Makirina 1
#HR2000789	Uvala Makirina 2
#HR3000318	Ivinjska jama
#HR3000306	Špilja na Gustacu
#HR2000175	Trogrlo špilja
#HR3000305	Jama na Kurbi
#HR2000062	Kotluša špilja
HR2000033	Gospodska špilja
#HR2000020	Ćulumova pećina
HR2000966	Šarena jezera kod Knina
HR2000495	Crni vrh - Plavno

#### **Međunarodno važna područja za ptice**

#HR1000024	Ravni kotari
#HR1000027	Mosor, Kozjak i Trogirska zagora
#HR1000029	Cetina
#HR1000028	Dinara

# - lokaliteti u prijedlogu za NATURA 2000 mrežu

## **ZAŠTITA**

Zaštita prirode mora se temeljiti na zaštiti vrsta i njihovih staništa, ali također nadzirati procese i djelatnosti koje ugrožavaju očuvanje i održivo korištenje prirodnih dobara.

Opći cilj Ustanove je kontinuirano, u suradnji sa stručnim institucijama, udrugama i pojedincima na županijskoj i državnoj razini, vršiti inventarizaciju sastavnica biološke i krajobrazne raznolikosti na području Županije, a poglavito monitoring nad strogo zaštićenim vrstama na kopnu te morskih sisavaca i ostalih ugroženih biljnih i životinjskih vrsta u moru.

Posebni cilj je kontinuirano prikupljati podatke o zaštićenim vrstama i staništima, te ih sistematizirati na način da budu podloga za kvalitetnije upravljanje, a to namjeravamo kroz sljedeće aktivnosti:

- Provodit ćemo inventarizaciju i monitoring stanja flore i faune morskih ekosustava za lokalitete kojima upravlja Javna ustanova.
- Provodit ćemo istraživanje speleoloških objekata.
- Nastavit će se kontinuirani nadzor zaštićenih područja i područja ekološke mreže na prostoru Šibensko-kninske županije. O svakom lokalitetu ekološke mreže prikupljati će se novi podaci o zatečenom stanju te o rasprostranjenosti divljih svojti i stanišnih tipova na tim područjima.
- Nastavljamo kontinuirano provođenje mjera zaštite od požara u zaštićenim područjima.
- Nastavljamo suradnju na proglašenju park-sume Šubićevac.
- Nastavit ćemo suradnju sa Državnim zavodom za zaštitu prirode u cilju proglašenja Dinare zaštićenim područjem.
- Nastavit ćemo suradnju sa Državnim zavodom za zaštitu prirode u cilju proglašenja lokaliteta Bucavac kraj Primoštena zaštićenim prirodnim područjem.

## OČUVANJE I ODRŽAVANJE

Očuvanje i održavanje zaštićenih prirodnih vrijednosti bazirat će se na Zakonom propisanim mjerama zaštite, programima i osnovama gospodarenja, kao i izdanim mjerama i uvjetima zaštite prirode i dopuštenjima za zahvate u prostoru.

Ovim programom, u dijelu koji se odnosi na očuvanje i održavanje zaštićenih prirodnih vrijednosti, planiraju se nužne aktivnosti s ciljem da zaštićena područja zadrže temeljne karakteristike zbog kojih su taj status i dobili.

Obilaskom zaštićenih područja uočeno je da su neka u lošem stanju, te da je potrebno u narednom periodu provesti niz mjera za njihovo očuvanje:

- Nastavljamo s obilježavanjem zaštićenih prirodnih vrijednosti Šibensko-kninske županije postavljanjem informativnih tabli.
- Nastaviti će se održavanje svih postavljenih informativnih tabli.
- Nastaviti će se s održavanjem uređenih vidikovaca na rijeci Gudući (ZK Krka donji tok) i na Šubićevcu (ZK Gvozdenovo-Kamenar).
- Organizirat ćemo akciju čišćenja podmorja zaštićenih prirodnih vrijednosti.
- U 2012. nastavljamo s prikupljanjem dokumentacije, kartografskih prikaza, foto dokumentacije te ćemo i dalje redovitim obilaskom terena vršiti monitoring i opis postojećeg stanja pojedinih lokaliteta.
- Nastaviti će se suradnja sa JU Zavod za prostorno planiranje iz Šibenika na izradi Prostornog plana područja posebnih obilježja Žutsko - sitske skupine otoka.
- Nastavljamo rad na nadopuni geografsko-informacijskog sustava o zaštićenim područjima županije. Planiramo tijekom narednih godina i dalje vršiti kontinuiranu nadopunu informacijskog sustava s podacima iz dokumenata o zaštiti, praćenja stanja - monitoringa te projekata i stručnih podloga koje su trenutno u izradi.
- Nastaviti ćemo sa prikupljanjem i pripremanjem materijala za izradu plana upravljanja svim zaštićenim prirodnim vrijednostima kojima upravlja Javna ustanova

## PROMICANJE

Na temelju prijašnjeg iskustva i saznanja o slaboj informiranosti javnosti o zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Šibensko-kninske županije, djelovanju Javne ustanove Zaštićene prirodne vrijednosti Šibensko – kninske županije te o lokalitetima kojima upravlja, Javna ustanova će u 2012. godini, intenzivirati projekte edukacije i uključivanja javnosti u aktivnosti vezane uz zaštitu prirodnih vrijednosti na području Županije sukladno Zakonu o zaštiti prirode (N.N. 70/05, 139/08, 57/11) Članak 5.

*„Zaštita prirode provodi se osobito:*

- obavešćivanjem javnosti o stanju prirode i sudjelovanjem javnosti u odlučivanju o zaštiti prirode,*
- poticanjem i promicanjem zaštite prirode, te razvijanjem svijesti o potrebi zaštite prirode u odgoju i obrazovanju.“*

Sukladno tome planiramo:

- Sustavno nastaviti rad na edukaciji školske populacije u Županiji o zaštićenim prirodnim vrijednostima kroz predavanja koja će imati za cilj usvajanje novih činjenica o zavičaju i podizanje ekološke svijesti kod školske populacije. Kroz educiranje mlađih o izuzetnom bogatstvu biološke i krajobrazne raznolikosti Šibensko-kninske županije stvoriti će se svijest o potrebi i važnosti očuvanja te stvarati drugačije ponašanje i odnos pojedinca i zajednice prema bioraznolikosti, a samim time će se smanjiti štetan antropogeni utjecaj na prirodu.
- Nastaviti suradnju s Međunarodnim dječjim festivalom te kroz organizirane tematske radionice vršiti edukaciju prilagođenu pojedinom dječjem uzrastu
- Raditi na promidžbi i uređenju internet stranice [www.zasticenapodrucja.com](http://www.zasticenapodrucja.com) ([www.zpv-sibenik.hr](http://www.zpv-sibenik.hr)) koja predstavlja Javnu ustanovu te daje važne podatke i informacije o prirodnim vrijednostima Županije.
- Prigodno obilježiti važnije datume vezane uz zaštitu prirode 22. travnja (Dan planete Zemlje) i 22. svibnja (Dan zaštite prirode u RH i Međunarodni dan biološke raznolikosti).

## **ODRŽIVO KORIŠTENJE**

- Javna ustanova planira započeti s turističkom valorizacijom speleoloških objekata te će u tu svrhu biti izrađen projekt uređenja špilje Mandalina. (uređenje?)
- U sljedećoj godini kao preduvjet za realizaciju projekta „Turistička valorizacija kanala sv. Ante“ Javna ustanova planira rješavanje imovinsko-pravnih odnosa na području značajnog krajobraza Kanal-luka u Šibeniku. Također se u sklopu istog projekta planira izrada projektne dokumentacije za daljnju fazu projekta.
- U 2012. godini treba izraditi svu potrebnu dokumentaciju za apliciranje Projekta Šubićevac na strukturne fondove koji će nam biti dostupni ulaskom u EU

U 2012. započeti ćemo s uređenjem lokaliteta Vrela Cetine – hidrološki spomenik prirode da bismo omogućili posjetiteljima upoznavanje s tom izuzetnom prirodnom vrijednošću

Javna ustanova će i dalje prikupljati podatke o svim zainteresiranim stranama za obavljanje djelatnosti u zaštićenim prirodnim područjima, te im uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća Javne ustanove i Ministarstva kulture ponuditi ugovore o koncesijskim odobrenjima za obavljanje djelatnosti.

U 2012. godini moguća su slijedeća koncesijska odobrenja:

- Koncesijsko odobrenje na trgovinu na malo i veliko;
- Koncesijsko odobrenje na ugostiteljsku djelatnost:
  - Pansion, apartman, kamp i ostali smještajni kapaciteti
  - Hotel
  - Objekti za posluživanje hrane i pića;
- Koncesijsko odobrenje za turističko korištenje speleoloških objekata;
- Koncesijsko odobrenje za panoramski dalekozor;
- Koncesijsko odobrenje za parkiralište;
- Koncesijsko odobrenje za korištenje hidroenergije;
- Koncesijsko odobrenje za punjenje vode za piće;
- Koncesijsko odobrenje za telekomunikacijske objekte i elektroničke uređaje;
- Koncesijsko odobrenje za Paintball i Airsoft;
- Koncesijsko odobrenje za organizirane klupske i sportske pripreme;
- Koncesijsko odobrenje za tečajeve, obuku i sl.;
- Koncesijsko odobrenje za športski ribolov:
  - Godišnje dozvole
  - Tjedne dozvole
  - Dnevne dozvole;
- Prijevoz posjetitelja:
  - Brod/brodica
  - Panoramski vlakić;
- Koncesijsko odobrenje za organizirano vođenje posjetitelja:
  - Razgledavanje
  - Splavarenje, kajak, kanu i sl.
  - Slobodno penjanje
  - Avanturistički turizam;
- Koncesijska odobrenja ronilačkim društvima za organiziranje zarona ;
- Koncesijsko odobrenje za oglašavanje;
- Koncesijsko odobrenje za prolaz turističkim plovilima.
- Koncesijska odobrenja za privezišta i marine na vodnom gospodarstvu

Nastaviti ćemo s davanjem koncesijskih odobrenja:

- U značajnom krajobrazu Krka od skradinskog mosta do ušća – lokalitet Guduća
  - organiziranje turističkog vođenja i prijevoz posjetitelja
  - vožnje kantuom, kajacima i brodicama na vesla.
- U značajnom krajobrazu Krka uzvodno od granice NP Krka
  - organiziranje turističkog vođenja i prijevoz posjetitelja
  - vožnje kantuom, kajacima i brodicama na vesla.

## **SURADNJA I PROJEKTI**

S obzirom na nedovoljna proračunska sredstva za provođenje svih potrebnih aktivnosti, od osobite je važnosti uključivanje u projekte finansijske pomoći na području zaštite prirode pa stoga planiramo:

- Nastaviti suradnju s UNDP-om koji će u 2012. godini kroz projekt COAST financirati novog djelatnika Javne ustanove – Rukovoditelja službe za opće i kadrovske poslove te financije i računovodstvo.
- Nastaviti suradnju s WWF-om, SNV-om i IUCN-om na projektu Okoliš za stanovnike Dinarskog luka u svrhu stvaranja velike prekogranične mreže zaštićenih područja s ciljem očuvanja bogate biološke i kulturne raznolikosti regije, pri čemu se prednost daje rastu nacionalnih gospodarstava i stvaranju konkretne osnove za dugoročnu regionalnu suradnju.
- U 2010. Javna ustanova je na natječaj IPA 2007-2009: Business related infrastructure grant scheme nominirala projekt „Turistička Valorizacija kanala sv. Ante“. Nakon potvrde za odobrenje sredstava projekt bi trebao započeti s realizacijom početkom 2012. godine
- U sljedećoj godini započinje realizacija projekta „Valorizacija Kanjona Čikole“ kojeg smo prijavili na Projekt ulaganja u zaštitu prirode (NPIP - Nature Protection Investment Project) financiran zajmom Svjetske banke.
- Na Interreg projektu Geoportal prekogranične suradnje s BiH sudjelujemo kao partneri. Nosioc projekta je HGSS, a ostali partneri su Razvojna agencija Zapadno – Hercegovačke županije, Ministarstvo gospodarstva Herceg – Bosanske županije, HPD Pločno iz Posušja i HPD Kamešnica iz Splita. Tema projekta je valorizacija planinskog sustava Dinara koji će obuhvatiti izradu karata i uređenje infrastrukture za posjetitelje.
- Partneri smo na interreg projektu s Italijom: BySEAcle - Bicycle Intermobility System Ensuring Adriatic Coast's Leisure and Environment; koji se priprema za apliciranje na IPA Adriatic Cross-border Cooperation programme - 2011 Call for proposals pod Prioritetom 2.4 – Održivi Turizam. Rok za prijavu je 02. studenog 2011. U 2012. očekujemo povratnu informaciju o prolasku projekta.
- Također planiramo i jaču suradnju sa jedinicama lokalne samouprave i nevladnim organizacijama u pripremi projekata koji u sebi sadrže dijelove koji su vezani uz rad Javne ustanove i njezinu ulogu u održivom razvoju Šibensko-kninske županije.
- Sudjelovati ćemo i na drugim projektima i natječajima od kojih se očekuju određeni prihodi, sukladno nastaloj situaciji i vlastitim mogućnostima, a kojini su predviđeni ovim Programom.

**PREDSJEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA**

Dr.sc. Drago Marguš